

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 décembre 2004

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 10 avril 1971
sur les accidents du travail
en ce qui concerne l'octroi
d'une rente viagère
au cohabitant légal survivant**

(déposée par Mme Maggie De Block
et M. Guy Hove)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 december 2004

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 10 april 1971
betreffende de arbeidsongevallen wat betreft
het toekennen van een lijfrente aan
de overblijvende partner van een
wettelijke samenwoning**

(ingediend door mevrouw Maggie De Block
en de heer Guy Hove)

RÉSUMÉ

Lorsqu'une personne décède à la suite d'un accident du travail, son conjoint bénéficie, sous certaines conditions, d'une rente viagère. Ce système ne s'applique pas au cohabitant légal survivant.

Compte tenu de la réalité sociale et de l'assimilation, sur le plan juridique, des cohabitants aux couples mariés, les auteurs proposent d'accorder ce droit à une rente viagère, sous les mêmes conditions, aux personnes ayant opté pour la cohabitation légale, afin d'arriver à un traitement équitable des cohabitants légaux victimes d'un accident du travail mortel.

SAMENVATTING

Wanneer iemand ten gevolge van een arbeidsongeval overlijdt, krijgt de echtgenoot onder bepaalde voorwaarden een lijfrente. Dit geldt niet voor de overblijvende partner van een wettelijke samenwoning.

Rekening houdend met de maatschappelijke realiteit en de juridische gelijkstelling van samenwonenden en gehuwde paren stellende indiensen voor om dit recht op lijfrente onder dezelfde voorwaarden toe te kennen aan wie wettelijk samenwoont. Zo willen zij komen tot een rechtvaardige behandeling van wettelijke samenwonenden die het slachtoffer zijn van een dodelijk arbeidsongeval.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Conformément à l'article 12 de la loi sur les accidents du travail du 10 avril 1971, le conjoint survivant peut, sous certaines conditions, bénéficier d'une rente viagère égale à 30 % de la rémunération de base que touchait le conjoint décédé. Il obtient ainsi une certaine réparation pour le préjudice subi.

La loi ne prévoit toutefois rien pour les cohabitants. Pourtant, la cohabitation est largement admise dans notre société; qui plus est, le législateur a institué un cadre légal à l'intérieur duquel les cohabitants ont des droits et des devoirs l'un envers l'autre.

C'est pourquoi nous proposons que le droit à la rente viagère soit accordé aux cohabitants légaux (au sens de l'article 1475 du Code civil), aux mêmes conditions qu'il l'est aux couples mariés. Nous nous limitons aux cohabitants qui ont fait une déclaration de cohabitation légale, parce que leur situation juridique est comparable à celle des conjoints mariés.

D'après la Cour d'arbitrage, il y a en effet une grande similitude entre les cohabitants et les conjoints mariés. Répondant à une question préjudicielle, la Cour d'arbitrage a déclaré, dans son arrêt n° 137/ 2000 du 21 décembre 2000, ce qui suit: «Les conjoints et les personnes qui forment une communauté de vie sont des catégories de personnes comparables en matière de sécurité sociale. Dans le contexte social actuel, deux personnes vivant en concubinage peuvent fonder une communauté de vie et se trouver dans un état d'interdépendance économique comparable à celui que l'on rencontre chez les couples mariés.»

La Cour d'arbitrage estime toutefois que:

«C'est au législateur qu'il appartient de décider si, et dans quelle mesure, les personnes formant une communauté de vie doivent être traitées comme les couples mariés dans la matière des accidents du travail. Même en tenant compte des modifications récentes assimilant juridiquement les cohabitants aux conjoints, la Cour ne peut substituer son appréciation à celle du législateur dans un domaine qui connaît une telle évolution.»

Compte tenu de la réalité sociale et de l'assimilation, sur le plan juridique, des cohabitants aux couples mariés, nous proposons de réserver un traitement iden-

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Overeenkomstig artikel 12 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen kunnen echtgenoten onder bepaalde voorwaarden genieten van een lijfrente gelijk aan 30% van het basisloon van de overledene. Op die manier wordt hun een tegemoetkoming verleend voor het leed dat hen treft.

Voor samenwonenden is evenwel in de wet niets voorzien. Nochtans heeft deze samenlevingsvorm ruime ingang gevonden in onze samenleving en bovendien heeft de wetgever een wettelijk kader uitgetekend waardoor samenwonenden wettelijk rechten en plichten hebben ten aanzien van elkaar.

De indieners stellen daarom voor om het recht op de lijfrente onder dezelfde voorwaarden toe te kennen aan wie wettelijk samenwoont overeenkomstig artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek. De indienst beperkt zich tot samenwonenden die een verklaring tot wettelijke samenwoning hebben afgelegd omdat hun situatie juridisch vergelijkbaar is met die van echtgenoten.

Volgens het Arbitragehof is er inderdaad een grote gelijkenis tussen samenwonenden en gehuwden. In zijn arrest nr. 137/2000 van 21 december 2000 in antwoord op een prejudiciële vraag stelt het Hof: «De echtgenoten en de personen die een levensgemeenschap vormen zijn categorieën van personen die op het vlak van de sociale zekerheid vergelijkbaar zijn. In de huidige sociale context kunnen twee personen die samenwonen een levensgemeenschap vormen en zich in een staat van onderlinge economische afhankelijkheid bevinden die vergelijkbaar is met die van gehuwde paren.»

Evenwel stelt het Hof het volgende:

«Het staat aan de wetgever te beslissen of, en in hoeverre, de personen die een levensgemeenschap vormen, dienen te worden behandeld zoals de gehuwde paren wat de arbeidsongevallen betreft. Zelfs al houdt het Hof rekening met de recentste wetswijzigingen waarbij samenwonenden juridisch gelijk worden gesteld met de echtgenoten, toch kan het Hof niet in de plaats van de wetgever oordelen in een aangelegenheid die een dergelijke evolutie doormaakt.»

Rekening houdend met de maatschappelijke realiteit en de juridische gelijkstelling van samenwonenden en gehuwde paren, stellen de indieners voor inzake

tique aux cohabitants légaux et aux couples mariés en ce qui concerne les accidents du travail, afin d'arriver à un traitement équitable des cohabitants qui ont été victimes d'un accident du travail mortel.

arbeidsongevallen wettelijk samenwonenden en gehuwden op dezelfde wijze te behandelen teneinde te komen tot een rechtvaardige behandeling van wettelijke samenwonenden die slachtoffer zijn van een dodelijk arbeidsongeval.

Maggie DE BLOCK (VLD)
Guy HOVE (VLD)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 12, alinéa 1er, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail est complété par les dispositions suivantes:

«3° à la personne qui, conformément à l'article 1475 du Code civil, cohabitait légalement avec la victime au moment de l'accident;

4° à la personne qui, conformément à l'article 1475 du Code civil, cohabitait légalement avec la victime au moment du décès de celle-ci, à condition

a) que cette personne ait cohabité légalement pendant au moins un an avec la victime ou;

b) qu'un enfant soit issu de la cohabitation légale ou;

c) qu'au moment du décès, les cohabitants légaux avaient un enfant à leur charge pour lequel l'un d'eux bénéficiait d'allocations familiales.».

28 octobre 2004

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 12, eerste lid, van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen wordt aangevuld als volgt:

«3° aan de persoon die overeenkomstig artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek wettelijk samenwoonde met de getroffene op het ogenblik van het ongeval;

4° aan de persoon die overeenkomstig artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek wettelijk samenwoonde met de getroffene op het ogenblik van het overlijden op voorwaarde dat:

a) betrokkene minstens één jaar wettelijk samenwoonde met het slachtoffer of;

b) uit het wettelijk samenwonen een kind geboren is of;

c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de wettelijk samenwonenden kinderbijslag ontving.».

28 oktober 2004

Maggie DE BLOCK (VLD)
Guy HOVE (VLD)

TEXTE DE BASE

10 avril 1971

Loi sur les accidents du travail

Art. 12

Si la victime meurt des suites de l'accident du travail, une rente viagère égale à 30 % de sa rémunération de base est accordée:

1° au conjoint non divorcé ni séparé de corps au moment de l'accident;

2° au conjoint non divorcé, ni séparé de corps au moment du décès de la victime, à condition que:

a) le mariage contracté après l'accident, l'ait été au moins un an avant le décès de la victime ou,

b) un enfant soit issu du mariage ou,

c) au moment du décès, un enfant soit à charge pour lequel un des conjoints bénéficiait des allocations familiales.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

10 avril 1971

Loi sur les accidents du travail

Art. 12

Si la victime meurt des suites de l'accident du travail, une rente viagère égale à 30 % de sa rémunération de base est accordée:

1° au conjoint non divorcé ni séparé de corps au moment de l'accident;

2° au conjoint non divorcé, ni séparé de corps au moment du décès de la victime, à condition que:

a) le mariage contracté après l'accident, l'ait été au moins un an avant le décès de la victime ou,

b) un enfant soit issu du mariage ou,

c) au moment du décès, un enfant soit à charge pour lequel un des conjoints bénéficiait des allocations familiales.

3° à la personne qui, conformément à l'article 1475 du Code civil, cohabitait légalement avec la victime au moment de l'accident;

4° à la personne qui, conformément à l'article 1475 du Code civil, cohabitait légalement avec la victime au moment du décès de celle-ci, à condition

a) que cette personne ait cohabité légalement pendant au moins un an avec la victime ou,

b) qu'un enfant soit issu de la cohabitation légale ou,

c) qu'au moment du décès, les cohabitants légaux avaient un enfant à leur charge pour lequel l'un d'eux bénéficiait d'allocations familiales.¹

¹ Art. 2: complément

BASISTEKST

10 april 1971

Wet betreffende de arbeidsongevallen**Art. 12**

Wanneer de getroffene ten gevolge van het arbeidsongeval overlijdt, wordt een lijfrente, gelijk aan 30 pct. van diens basisloon toegekend:

1° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het ongeval noch uit de echt, noch van tafel en bed is gescheiden;

2° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het overlijden van de getroffene noch uit de echt, noch van tafel en bed gescheiden is, op voorwaarde dat:

a) het huwelijk gesloten na het ongeval minstens één jaar vóór het overlijden van de getroffene plaatsvond of,

b) uit het huwelijk een kind is geboren of,

c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de echtgenoten kinderbijslag ontving.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

10 april 1971

Wet betreffende de arbeidsongevallen**Art. 12**

Wanneer de getroffene ten gevolge van het arbeidsongeval overlijdt, wordt een lijfrente, gelijk aan 30 pct. van diens basisloon toegekend:

1° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het ongeval noch uit de echt, noch van tafel en bed is gescheiden;

2° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het overlijden van de getroffene noch uit de echt, noch van tafel en bed gescheiden is, op voorwaarde dat:

a) het huwelijk gesloten na het ongeval minstens één jaar vóór het overlijden van de getroffene plaatsvond of,

b) uit het huwelijk een kind is geboren of,

c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de echtgenoten kinderbijslag ontving,

3° aan de persoon die overeenkomstig artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek wettelijk samenwoonde met de getroffene op het ogenblik van het ongeval;

4° aan de persoon die overeenkomst artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek wettelijk samenwoonde met de getroffene op het ogenblik van het overlijden op voorwaarde dat:

a) betrokkene minstens één jaar wettelijk samenwoonde met het slachtoffer of,

b) uit het wettelijk samenwonen een kind geboren is of,

c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de wettelijk samenwonenden kinderbijslag ontving.¹

¹ Art. 2: aanvulling

Le survivant, divorcé ou séparé de corps, qui bénéficiait d'une pension alimentaire légale ou fixée par convention à charge de la victime, peut également prétendre à la rente viagère visée à l'alinéa 1er, sans que celle-ci puisse être supérieure à la pension alimentaire.

Le survivant, divorcé ou séparé de corps, qui bénéficiait d'une pension alimentaire légale ou fixée par convention à charge de la victime, peut également prétendre à la rente viagère visée à l'alinéa 1er, sans que celle-ci puisse être supérieure à la pension alimentaire.

De overlevende die uit de echt of van tafel en bed gescheiden is en die een wettelijk of conventioneel onderhoudsgeld genoot ten laste van de getroffene, heeft eveneens recht op de lijfrente als bedoeld in het eerste lid, zonder dat die rente meer mag bedragen dan het onderhoudsgeld.

De overlevende die uit de echt of van tafel en bed gescheiden is en die een wettelijk of conventioneel onderhoudsgeld genoot ten laste van de getroffene, heeft eveneens recht op de lijfrente als bedoeld in het eerste lid, zonder dat die rente meer mag bedragen dan het onderhoudsgeld.